

# УЖГОРОД



## ВІД УЖГОРОДА – ДО ДАРМШТАДТА

Всеукраїнський велопробіг стартував на Поштовій

Читайте на стор. 3.

## СТАНЦІЯ ПЕРЕЛИВАННЯ ТЕРМІНОВО ПОТРІБНА КРОВ!

Насамперед –  
для наших військових

– Обласній станції переливання крові в Ужгороді дуже потрібна кров! Насамперед – для наших захисників, для поранених військових.

Днями разом із радником Григорієм Шевчуком теж здали кров. Зустріли на станції переливання і керівника патрульної поліції Закарпаття Валерія Наймана, який прийшов із такою ж метою.

Закликаю всіх: якщо дозволяє здоров'я – ставайте донорами, здавайте кров, щоб підтримати наших військових, а також цивільних, які постраждали внаслідок бойових дій або мають певні захворювання.

Лікарням та шпиталям потрібні запаси крові, аби кожен, хто потребує допомоги, вчасно її отримав, – сказав Ужгородський міський голова Богдан Андрійів.



## МІСЯЧНИК ЗДАЧІ КРОВІ ТРИВАТИМЕ ДО 14 ЧЕРВНЯ

Місячник здачі крові, присвячений Всесвітньому дню донора, триває на Закарпатській обласній станції переливання крові в Ужгороді. Він розпочався 15 травня і триватиме до 14 червня.

Місячник крові проводять гас-

лом «Твоя кров може воювати» – кров з обласної станції переливання відправляють у лікувальні заклади міста та області, а також для поранених на передову.

**ЗДАВАЙТЕ КРОВ! ДОПОМАГАЙТЕ РЯТУВАТИ НАШИХ ЗАХИСНИКІВ!**

**Охочих здати кров чекають у робочі дні з 9:00 до 14:00 на вул. Льва Толстого, 15 в Ужгороді.**

Що потрібно знати, якщо хочете

стати донором крові:

вік – від 18 до 60 років;

відсутність складних серцево-судинних захворювань;

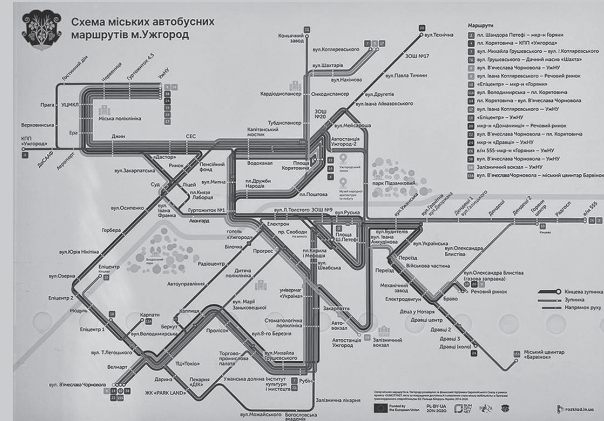
після вживання будь-яких ліків

кров можна здавати через 10 днів від припинення курсу прийому;

звечора перед донацією обмежити вживання жирних, смажених, гострих страв, сніданок має бути легким.

## ДО УВАГИ КОРИСТУВАЧІВ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ!

На 30 автобусних зупинках обласного центру додатково розміщено схему руху громадського транспорту Ужгорода збільшеного формату, що допоможе пасажиром краще орієнтуватися в місті.



Виготовлення та розміщення схеми руху громадського транспорту, дизайн та інформаційне наповнення якої розроблено та виконано винницькою компанією Rozklad.in.ua спільно з відділом транспорту міської ради, відбулося в межах проекту SUMCITYNET, Програма трансграничного співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020, за фінансової підтримки Європейського Союзу, партнерами цього проекту є управління міжнародного співробітництва та інновацій Ужгородської міської ради та ГО «Форза».

Нагадаємо, що із схемою руху, як і раніше, можна ознайомитися на сайті міської ради та на інформаційних панелях на окремих автобусних зупинках. На схемі зазначено усі міські автобусні маршрути, назви та номери маршрутів, перелік зупинок.

У місті функціонує система GPS-моніторингу, завдяки якій у режимі online пасажирів можуть отримати інформацію про рух громадського транспорту. Ресурс розміщений у розділі «Громадський транспорт» на офіційному сайті міської ради за посиланням <https://city.dozor.tech/ua/uzhgorod/city>. Компанія, яка надає послуги GPS-моніторингу, розробила та забезпечує роботу мобільного застосунку Dozor Reality. Тож кожен пасажир має можливість у режимі реального часу отримувати актуальну інформацію про час прибуття автобусів на зупинки, інформацію про маршрути міста, перелік зупинок, через які пролягають маршрути, та інформацію про рух усіх автобусів.

Розклади руху автобусів громадського транспорту, які допомагають завчасно планувати та зменшити витрати часу на очікування автобуса на зупинках розміщені у мобільному застосунку Rozklad.in.ua, на сайті за посиланням <https://uz.rozklad.in.ua/>, на офіційному сайті міської ради, а також на інформаційних панелях на окремих автобусних зупинках, інформує відділ транспорту Ужгородської міської ради.

Із Героєм України, полковником Державної прикордонної служби України, лицарем ордена Богдана Хмельницького III ступеня, командиром Донецького прикордонного загону Валерієм Падителем та начальником Чопського прикордонного загону, полковником Русланом Цапюком зустрівся міський голова Ужгорода Богдан Андріїв.

## НАБІР І ФОРМУВАННЯ «СТАЛЕВОГО КОРДОНУ»

обговорювали на зустрічі у міськраді

му напрямках та в обороні «Азов-стали». Доєдналися до штурмової бригади і військовослужбовці Чопського прикордонного загону,

Йшлося і про подальшу співпрацю Ужгородської міської ради та Чопського прикордонного загону. Як ми вже повідомляли, в Ужгороді



Під командуванням Валерія Падителя прикордонники виконували завдання з оборони Маріуполя. Він останнім зі свого загону покинув територію «Азов-стали», після чого потрапив у російський полон, де пробув 4 місяці.

Зараз Валерій Борисович очолює 15-ий мобільний прикордонний загін «Сталевий кордон», тож на зустрічі обговорювали набір і формування цієї добровольчої штурмової бригади «Гвардії наступу».

Як розповів військовий, кістяк «Сталевого кордону» – військовослужбовці Держприкордонслужби, які брали безпосередню участь у боях на Бахмутському, Лимансько-

багато заяв подали ужгородці. Набір продовжили, тож добровольці можуть заповнити анкету в електронному вигляді за адресою <https://storm.mvs.gov.ua/>

діють кілька цільових програм, які спрямовані на підтримку військових. Зокрема, і Програма надання матеріально-технічної допомоги Чопському прикордонному загону.

## У ВЛАДИКИ НІЛА – ЮВІЛЕЙ

22 травня у Преосвященного владыки Ніла, Апостольського адміністратора Мукачівської греко-католицької єпархії – ювілейний день народження.

Від себе особисто, від Ужгородської міської ради, депутатського корпусу, від усіх ужгородців, які завжди радо приходять у Хрестовоздвиженський кафедральний собор, владыку Ніла із 50-річчям привітав і міський голова Богдан Андріїв. Побажав здоров'я, добробуту, Божого благословіння, перемоги та миру. Запевнив, що міська рада і надалі сприятиме тому, щоб повернути майно, яке раніше належало греко-католицькій громаді, а зараз у комунальній власності міста. Богдан Євстафійович також вручив ювіляру грамоту Ужгородської міської ради – за вагомий особистий внесок у відродження та утвердження духовних засад у краї, активну громадську діяльність.



Із днем народження владыку Ніла привітали і заступник голови Закарпатської ОВА Василь Іванчо, керівниця Державної податкової інспекції в Ужгороді ГУ ДПС у Закарпатській області, депутатка Ужгородської міської ради Марія Бадида, директор департаменту стратегічних комунікацій, національностей та релігій ОВА Роман Молдавчук, керівник Закарпатської асоціації футболу Іван Дуран, священнослужителі, прихожани.

Кир Ніл Лушак – Адміністратор Мукачівської греко-католицької єпархії, викладач Ужгородської греко-католицької богословської академії ім. Блаженного Теодора Ромжі, монах, член чину Братів менших (францисканців), наймолодший греко-католицький єпископ України. Із часів блаженного Теодора Ромжі перший закарпатець, рукоположений в Ужгороді на єпископа в греко-католицькому Хрестовоздвиженському кафедральному соборі.

Після смерті 14 липня 2020 року правлячого єпископа Мукачівської єпархії владыки Мілана Шашіка, того ж року 20 липня Папа Франциск призначив владыку Ніла Лушака Апостольським Адміністратором вакантного осідку Мукачівської греко-католицької єпархії ad nutum Sanctae Sedis (до відкриття Апостольською Столицею).

## ВОЛОДИМИР СПІВАК ВІДЗНАЧИВ 65-РІЧЧЯ

Художній керівник та диригент естрадно-духового оркестру Закарпатської обласної філармонії Володимир Співак відзначив днями ювілейний день народження.

Із 65-річчям народного артиста України привітав і міський голова Богдан Андріїв, подякував за творчість, яку дарує всім любителям музики, за активну участь у мистецькому житті міста, побажав натхнення та нових досягнень.

Оркестр, створення якого у 2005 році ініціював Володимир Григорович, реалізував за цей час багато авторських програм, вирізняється самобутністю та сміливими задумами, має своїх щирих шанувальників. Артистів духового оркестру можна побачити не лише на сцені Закарпатської обласної філармонії, а й на відкритих майданчиках, вуличних маршах, імпровізованих сценах у будь-якому куточку нашого краю, виступає колектив і за кордоном. Оркестр залучений на різних урочистостях, у громадсько-політичних акціях і державних святах. Багато творів, які виконують, є авторськими аранжуваннями Володимира Співака.



### ОГОЛОШЕННЯ

• **У ЗВ'ЯЗКУ З ВТРАТОЮ ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** Свідоцтво про право особистої власності на жилий будинок, видане 8.10.1992 р. Виконавчим комітетом Ужгородської міської управи Ради народних депутатів Закарпатської області та Ужгородським управлінням ЖКГ, яке посвідчує, що жилий будинок за адресою: м.Ужгород, вул.Горького, 47 дійсно належить Релігійній громаді методистської церкви; Свідоцтво видане на підставі розпорядження обласної державної адміністрації № 297 від 15.09.1992 р.; реєстровий номер у Ужгородському МП Бюро технічної інвентаризації: № 171 від 17.10.1992 р.

## ПІШОХІДНИЙ ПЕРЕХІД НА ВУЛ. ПІДГІРНИЙ ПОБЛИЗУ ЗОШ № 4 ЛІКВІДОВАНО

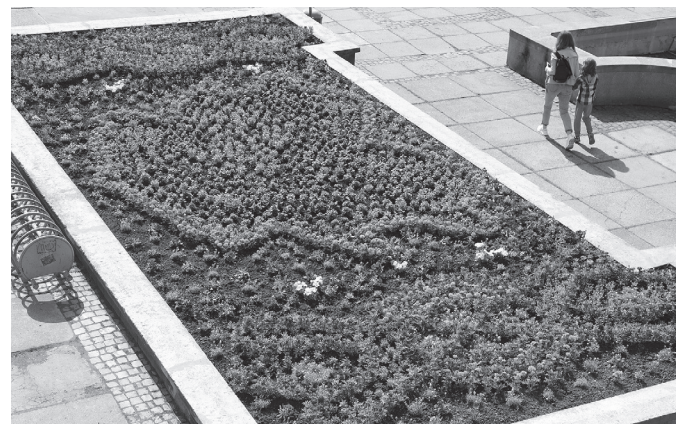


Про це інформує департамент міської інфраструктури. Користуватися потрібно переходом трохи далі – за 55 метрів – на вулиці Собранецькій.

Рішення ухвалили на засіданні транспортної комісії за рекомендацією працівників відділу безпеки дорожнього руху управління патрульної поліції – для попередження ДТП. Для забезпечення безпеки пішоходів працівники КП «КШЕП» облаштували огорожу.

На міських клумбах на вулицях Богдана Хмельницького, Миколи Бобяка, Тиводара Легоцького і Марії Заньковецької, Возз'єднання, а також на площах Шандора Петефі та Георгія Кірпи уже квітнуть газанія, пеларгонія, сульфінія, сальвія, біденс.

## ЛІТНІ КВІТИ ПРОДОВЖУЮТЬ ВИСАДЖУВАТИ В УЖГОРОДІ



Окрім літніх рослин, комунальники висадили в місті й багаторічні – тую, ялинку блакитну низькорослу, ялівець козацький, бересклет.

У клумбі на площі Поштової днями відтворили герб Ужгорода із агератума синього, помаранчевих чорнобривців, вербени синьої. Квітнуть тут й алісум білий та сульфінія червона.

На площі Народній в одній клумбі сформували вишиванку із агератума, жовтих чорнобривців, вербени синьої, колеуса зеленого, алісума білого, бегоній – червоної та білої, а в іншій – Прапор України, який квітне агератумом, тагетесом жовтим, лобелією синьою, колеусом зеленим, алісумом білим, герберою, бегонією червоною, сульфінією, вербеною.

Розпочали працівники комунальної служби оновлювати і найдовшу міську клумбу на проспекті Свободи – тут посадять різнокольорову сульфінію низькорослу повзучу, яка гармонійно доповнить багаторічні рослини, які висадили минулого року.

На інших клумбах Ужгорода також висаджуватимуть рослини – як літні квіти, так і багаторічні насадження.

## ...ПРОТЕ 3 КЛУМБ РОСЛИНИ МАСОВО КРАДУТЬ

Кілька днів поспіль департамент інфраструктури Ужгородської міськради виявляє крадіжки рослин, які були висаджені напередодні.

Зокрема, на проспекті Свободи викрали близько 200 вічнозелених кущів бересклету. А на площі Корятовича – саджанці газанії, сульфінії та інших зелених насаджень.

Департамент міської інфраструктури Ужгородської міської ради вже звернувся із заявою в поліцію.

Укотре просимо бережно ставитися до свого міста та шанувати працю комунальних служб!

**ФОТОФАКТ**

15 дитячих ліжечок та матраців днями отримав дитячий садочок №1 в Ужгороді – гуманітарну допомогу надала міжнародна благодійна організація «СОС Дитячі містечка» для майбутньої ясельної групи.

Договір про надання благодійної допомоги з директоркою садочку Оленою Наконечною підписала регіональна менеджерка організації «СОС дитячі містечка» Наталія Криворучко. У передачі гуманітарної допомоги взяли участь в. о. начальника управління економічного розвитку міста Василь Цап та начальниця відділу



релокації бізнесу та взаємодії з благодійними та гуманітарними організаціями Юліана Бокоч.

Нагадаємо, Ужгородська міська рада та Міжнародна благодійна організація «Благодійний фонд «СОС Дитячі Містечка» підписали Меморандум про співпрацю у лютому 2023 року, а вже наступного місяця, у березні, організація передала генератори, вогнегасники та детектори чадного газу для Ужгородського міського територіального центру.

...

У Центрі гуманітарної допомоги «Совине гніздо» минулого тижня внутрішньо переміщені особи, які зареєстровані в Ужгороді, отримали:



- 80 пакетів із необхідними речами для дітей до 2 років;
- 50 наборів із засобами гігієни.

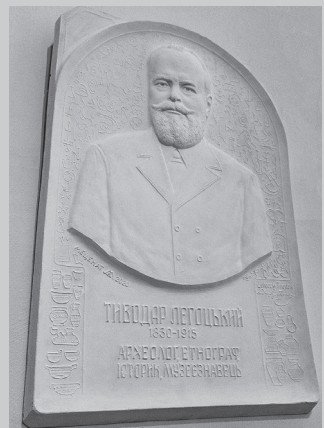
Протягом тижня тут можна було отримати одяг, постільну білизну та посуд (видали 2500 одиниць).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з Luftfahrt ohne Grenzen / Wings of Help e.V., PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V. та іншими благодійниками.

Нагадаємо, за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovyne.com.ua/>

...

Пам'ятну дошку Тиводару Легоцькому – археологу, історику, організатору музейної справи, етнографу Закарпаття – відкрили в Ужгороді в обласному краєзнавчому музеї, який носить ім'я видатного вченого-дослідника.



Його науковий доробок складає 11 монографій та близько 300 статей, які охоплюють цілий комплекс питань з історії Закарпаття від найдавніших часів до початку ХХ століття.

Автор пам'ятної дошки – закарпатський скульптор, заслужений художник України Михайло Белень. Дошку встановили за сприяння Ужгородської міської ради, інформує управління у справах культури,

молоді та спорту міськради.

У відкритті пам'ятної дошки взяли участь міський голова Богдан Андрійв, керівниця обласного краєзнавчого музею імені Тиводара Легоцького Ольга Шумовська, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук, посадовці Закарпатської обласної ради та ОВА.

# ОСОБЛИВА УВАГА – ПОРАНЕНИМ ВІЙСЬКОВИМ

Міська влада приділяє значну увагу розвитку охорони здоров'я в Ужгороді

Медики мають працювати так, аби від пацієнтів не було скарг і нарікань на неякісні послуги або ж брак ліків, які входять до Національного переліку основних лікарських засобів і вартість яких покривається за бюджетні кошти у межах програми державних гарантій медичного обслуговування. Такі препарати обов'язково мають бути у закладі та безкоштовно надаватися хворим. На цьому міський голова Богдан Андрійв днями зацентрував під час зустрічі із керівниками комунальних медичних закладів Ужгорода.



Від 2020 року, із упровадженням медичної реформи, заклади працюють за контрактами, у яких чітко прописані перелік та обсяг медичних послуг, які вони мають надати пацієнту у межах державного фінансування. Однак ужгородські комунальні медзаклади не залишилися без фінансової підтримки і з боку міста. Керівництво міськради,

депутати роблять усе від них залежне, щоб виділяти щораз більше фінансування для покращення матеріально-технічної бази лікарень, поліклініки, амбулаторій, проводити ремонти відділень, палат – для створення належних умов роботи медиків, розширення переліку послуг, комфортнішого перебування пацієнтів. А це, своєю чергою, допоможе збільшити кількість контрактів із НСЗУ та

збільшення фінансування від держави.

Особлива увага – до поранених військових: керівники закладів, крім якісної медичної допомоги, мають забезпечити комфортні умови для лікування або ж реабілітації наших воїнів. «Ми маємо подбати про кожного захисника і захисницю, які віддали своє здоров'я, захищаючи Україну, кожного з нас», – наголосив Богдан Андрійв.

## ВІД УЖГОРОДА – ДО ДАРМШТАДТА

Всеукраїнський велопробіг стартував на Поштовій

Зранку 24 травня з обласного центру Закарпаття вирушили двоє учасників – начальник відділу Міністерства у справах ветеранів у Закарпатській області України Іван Балашов та ветеран російсько-української війни у 2014-2016 роках Анатолій Вересенко, дорогою до них приєднаються інші. Загалом планують подолати понад 1500 кілометрів. Розпочавши свій шлях із Ужгорода, проїдуть, зокрема, містами Попрад, Нітра та Братислава (Словаччина), Брно та Прага (Чехія), Вайден, Вюрцбург (Німеччина). Велопробіг завершиться 2 червня у німецькому місті-побратимі Ужгорода – Дармштадті.

знаходяться під обстрілами ворога, на деокуповані території. Передають допомогу і в дитячі будинки на Закарпатті. Придбали у Дармштадті й генератори

Прапор від військових передали в.о. міського голови, заступник міського голови Вадим Борець, заступник міського голови Василь Пинзеник, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Алла Чернобук, побажали учасникам успіху та витривалості.



На шляху від Ужгорода до Дармштадта заплановано проведення в українських закордонних представництвах зустрічей з представниками місцевої влади та громадськості, з українцями, які знаходяться за кордоном, проведення фотовиставок про українських захисників і захисниць.

у школи та дитсадки Ужгорода, для водоканалу, лікарень, транспортні засоби отримали комунальні підприємства міста. Підтримка німецьких партнерів у час війни є дуже важливою. На знак вдячності із Ужгорода учасники велопробігу повезуть у Дармштадт Прапор України – із підписами, щирими побажаннями та словами подяки від поранених захисників, які лікуються у медзакладах обласного центру.

Щорічний всеукраїнський ветеранський велопробіг вже традиційно організовує Міністерство у справах ветеранів України на підтримку ветеранів війни, щоб привернути увагу до подвигу захисників України, подякувати тим, хто захищає суверенітет, незалежність та територіальну цілісність нашої держави, вшанувати пам'ять загиблих Героїв.



## У «КУБКУ УЖГОРОДА» З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ

взяли участь 23 команди

20 травня у спорткомплексі «Юність» від самого ранку розпочалися змагання, після обіду провели парад відкриття. В урочистостях узяли участь, привітали спортсменок, тренерів, батьків та всіх уболівальників міський голова Богдан Андрійів, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук, очільниця

Федерації гімнастики Закарпаття Валентина Плавайко. Також відбулося нагородження наймолодших гімнасток.

Упродовж двох днів 350 гімнасток різних вікових категорій демонстрували індивідуальні вправи та групові виступи.

Закарпаття представляли, зокрема, команди з Ужгорода, Чопа, Перечина, Мукачева, Виноградова, селищ Середнє й Великий Березний. До речі, в складі ужгородської команди – гімнастки з Маріуполя, Мелітополя, Запоріжжя, Києва і Харкова.

Окрім Закарпатської, змагалися й представники Львівської (4 команди),



Полтавської (1 команда), Київської (1 команда), Одеської (2 команди), Харківської (1 команда) областей.

Відкритий «Кубок Ужгорода» із художньої гімнастики провела Закарпатська федерація гімнастики спільно з управлінням культури, молоді та спорту Ужгородської міськради. Турнір буде щорічним.

## ВІДКРИТА ПЕРШІСТЬ УЖГОРОДА З ПЛАВАННЯ ВІДБУЛАСЯ В «БУРЕВІСНИКУ»

У змаганнях, що відбулися минулими вихідними в басейні спорткомплексу УжНУ, взяли участь 12 команд, а це – понад 200 дівчат та юнаків, які представляють ужгородські ДЮСШ №1, СК «ОЛІМПІК», клуб раннього плавання «Аквадіти», ГО «Спортивно-оздоровче плавання для дітей», «Team Royak swimming», «Тиса Спорт», спортивно-оздоровчий клуб «На Старт», «Інваспорт», мукачівські «Марлін» і «Мукачево-Спорт», КДЮСШ ім. Є.Кондратовича із Ковеля Волинської області, «Авангард» із Житомира.

В офіційному відкритті змагань узяли участь міський голова Ужгорода Богдан Андрійів, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук, голова відокремленого підрозділу Федерації плавання України у Закарпатській області Роберт Левицький.



Богдан Євстафійович привітав учасників змагань, тренерів, батьків, уболівальників, подякував Роберту Левицькому за підтримку і розвиток у краї цього виду спорту. Слова вдячності – і нашим захисникам, завдяки яким в Ужгороді є можливість проводити спортивні турніри, жити, працювати, навчатися.

Змагалися юні плавці на 6 доріжках на дистанціях 25 м, 50 м, 100 м, 200 м вільним стилем, батерфляєм, брасом, на спині; 100 м, 200 м, 400 м – комплексним плаванням; 800 м – вільним стилем; відбулися й естафети 4x50 – вільним стилем, змішана та комбінована змішана.

Вікові групи: дівчата та юнаки 2008 р.н. та старші, 2009 – 2010 р.н., 2011 – 2012 р.н., 2013 р.н., 2014 р.н., 2015 р.н., 2016 р.н. та молодші, інформує управління у справах культури, молоді та спорту міськради. Головний суддя – Данієлла Муратова, головний секретар – суддя національної категорії Сергій Пилип.

Турнір провели за сприяння управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міськради та відокремленого підрозділу Федерації плавання України в Закарпатській області, а також благодійників.

## ШКОЛЯРИ ДЕМОНСТРУВАЛИ СВОЇ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗДІБНОСТІ НА ЕСТАФЕТІ ДО ДНЯ ВИШИВАНКИ

Традиційну легкоатлетичну естафету серед учнівської молоді шкіл Ужгорода провели до Дня вишиванки на Стадіоні «Авангард» Ужгородської міської ради. Змагання зібрали майже півтори сотні учасників.

Кожна із 18 команд (4 юнаки + 4 дівчини) мала змогу продемонструвати свої легкоатлетичні здібності, маршрут естафети мав 8 етапів. Головний суддя змагань – віцепрезидент Федерації легкої атлетики Закарпатської області Анатолій Коломоєць.

Як інформує управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міськради, цей вид змагань був останнім у програмі-календарі Спартакіади школярів Ужгорода на 2022 – 2023 навчальний рік.

На фініші серед загальноосвітніх

шкіл трійка призерів мала такий вигляд: 1 місце – Ужгородська спеціалізована школа I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням іноземних мов; 2 місце – Ужгородська загальноосвітня школа I-III ступенів № 8; 3 місце – Ужгородська класична гімназія.

Далі команди розташувалися в наступному порядку: школи №№ 7, 2, 15, 12, 4, 17, 6, 15, 19, 3, 20, 10, 16, 13, 14.

Переможців та призерів нагородили кубками, дипломами, грамотами та медалями різного гатунку управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.



Цікаві ідеї для розвитку, практичні поради, які мотивують навчатися та розвиватися, досягати успіху – все це отримують учасники неформальних зустрічей із успішними людьми «Вечір без цензури», які започаткувало управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради у колаборації із міжнародною бізнес-спільнотою «Board Закарпаття». Заходи нового формату приваблюють молодь, а також усіх охочих працювати над самореалізацією та вдосконаленням.

Днями в Ужгороді відбулася чергова така зустріч – із Сергієм Костоєм, директором із маркетингу компанії Bolt у країнах Східної Європи. Мало хто сьогодні не чув або ж не користувався послугами цієї компанії, яка надає послуги пошуку, замовлення й оплати поїздок на таксі через одинименний мобільний застосунок. Але не всі знають, що це естонська компанія, яка працює у кількох десятках країн світу.

Сергій – наш земляк, ужгородець, закінчив місцеву школу №15. За наполяганням батьків, як розповів сам, вступив на факультет прикладної математики Київського політехнічного інституту, хоча мріяв про маркетинг. Мрії своєї досягнув – попри нерозуміння рідних, склав

## «ВЕЧОРИ БЕЗ ЦЕНЗУРИ» ПРИВАБЛЮЮТЬ МОЛОДЬ

та охочих працювати над самореалізацією та вдосконаленням

10 іспитів академізмиці та вступив на факультет маркетингу у цьому ж закладі.

Присутнім на зустрічі розповів про важливість навчання у школі та виші. Наголосив, що насамперед це – соціалізація та вміння знайти і правильно використовувати

себе, і якусь річ, це вміння створити із простих речей бренд, який буде наповнений змістом. Дав практичні, зокрема й психологічні поради, як поводитися під час співбесіди та правильно себе презентувати роботодавцю. Про мотивацію

спробами знайти собі застосування у житті – як починав із доставки піци, як пробував продавати нерухомість, які висновки робив, як жив у гуртожитку, загалом про відмінності життя у маленькому місті та Києві – місті-мільйоннику, про співпрацю із відомими торговими марками та брендами.

На думку Сергія, важливо бути у правильному місці у потрібний час – це про вміння вчасно заявити про себе. Ретранслював це на прикладі зустрічі – приміром, привернути увагу до людини може правильно поставлене запитання.

Зустріч, як і попередні, була дуже емоційною та насиченою, присутні задавали багато запитань. Автору найцікавішого Сергій Костя подарував видання поеми Івана Котляревського «Енеїда».

Начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернобук на завершених зустрічі подякувала Сергію за те, що погодився прийти та поділитися із земляками своїм досвідом, анонсувала, що незабаром відбудеться конкурс стартапів для молоді. Тож уже можна готувати свої проекти, презентації, подавати їх до управління. Найкращі, за результатами конкурсного відбору, отримають матеріальне заохочення.



вати інформацію. Про наполегливість – як важливу рису, яку потрібно у собі виховувати, бо це дуже допомагає у житті. Про маркетинг – за словами Сергія, це все, що нас оточує: це вміння, зокрема, і «про-

важливо, на його думку, коли людина «горить» якоюсь ідеєю, прагне більшого, а не погоджується на варіант просто «відсиджувати» на роботі із 9-ї до 18-ї години. Поділився із присутніми і своїми

Королевське Євангеліє – найдавнішу рукописну книгу Закарпаття, створену у 1401 році, можна було побачити на виставці в обласному краєзнавчому музеї ім. Тиводара Легоцького в Ужгороді. Унікальну пам'ятку, що засвідчує нашу духовність, давню історію і культуру, та ще кілька десятків унікальних експонатів із фондової колекції показали всім охочим у Міжнародний день музеїв.

# ДО СВОГО СВЯТА УЖГОРОДСЬКІ МУЗЕЇ ПІДГОТУВАЛИ НАСИЧЕНУ ПРОГРАМУ

Палинчак-Кутузовій, музейним доглядачам Марії Морочило та Галині Товт.

Участь в урочистостях взяли і заступник голови Закарпатської обласної ради Василь Дем'янчук, керуюча справами обласної ради Мирослава Ливч, директор департаменту культури ОВА Євген Тищук, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алла Чернубук, інші поважні гості.

Працівники Закарпатського

ського замку зустрів Геракл у вишиванці.

...

**В Ужгородському Скансені у Міжнародний день музеїв серед низки заходів було і відкриття виставки робіт художників творчої спілки «Об'єднання професійних художників Закарпаття», які митці писали днями під час міського пленеру «Весняний Ужгород».**

Як ми вже повідомляли, за підсумками пленеру художники залишили по одній творчій роботі

музею народної архітектури та побуту Василь Коцан, директор департаменту культури ОВА Євген Тищук, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Алла Чернубук.

Скульптор Михайло Белень подарував скансену авторську меморіальну дошку Василю Свиді – нашому земляку, народному художнику України, лауреату національної премії України ім. Т. Шевченка, одному із засновників закарпатської школи скульптури. В Ужгородському

слова» – таку назву мала музично-літературна композиція. В оточенні полотен закарпатських художників звучали музичні твори закарпатських композиторів на слова поетів краю у виконанні, зокрема, Заслуженого академічного Закарпатського народного хору під керівництвом заслуженої працівниці культури України Наталії Петій-Потапчук, народного артиста України Петра Матія, ансамблю «Розмарія».

Поцінувачі мистецтва могли оглянути художню виставку

**Д**о свята підготували насичену програму – крім музейних експозицій, відбувся

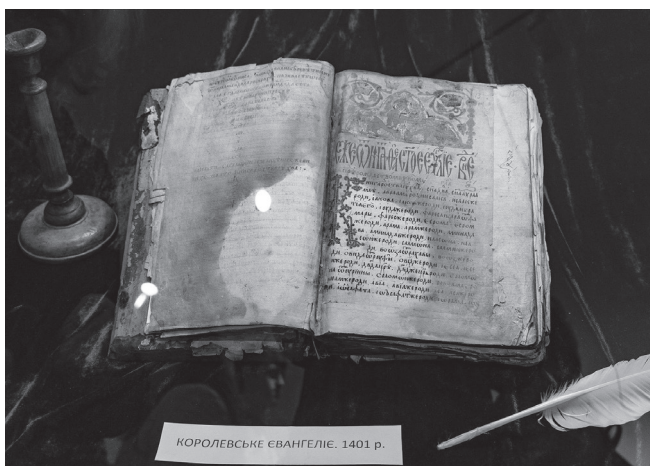


патріотичний концерт за участі вокально-хореографічного ансамблю «Матринка» Оноківської сільської ради, вокалістів народного художнього колективу «Продюсерський центр» ПАДІЮНУ, учнів Ужгородської школи мистецтв, студентів Академії культури і мистецтв, гурту «Сon Brío music band». Також протягом дня всі охочі могли оглянути Ужгородський замок та підземелля фортеці, узяти участь у майстер-класах із малювання, паперопластики, оригамі, ліпка з пластиліну тощо – вхід був вільний.

Колектив музею привітав із професійним святом і міський голова Богдан Андрійв, подякував за те, що бережуть музейну, історико-культурну спадщину, працюють задля розвитку духовної культури міста і краю. До Міжнародного дня музеїв вручив грамоти Ужгородської міської ради працівникам музею – завідувачу відділу експозиційної та науково-методичної роботи Михайлу Джухману, провідним науковим співробітникам Кристині Балмі та Василю



обласного краєзнавчого музею ім.Тиводара Легоцького символічно привітали усіх і з Днем вишиванки – гостей Ужгород-



КОРОЛЕВСЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ. 1401 р.

для художньої виставки, яку відкрили у Міжнародний день музеїв. Згодом картини можна буде придбати на відкритому благодійному аукціоні на підтримку Збройних Сил України, про його проведення

повідомимо додатково.

У відкритті експозиції взяли участь міський голова Богдан Андрійв, директор Закарпатського

скансені унікальна скульптура Василя Свиді «До молодого. Весілля» – зустрічає гостей музею народної архітектури та побуту й туристів одразу у холі.

...

**День відкритих дверей та насичена програма до Міжнародного дня музеїв – 18 травня пройшли і в Закарпатському обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая в Ужгороді.**

«Сузір'я кольору, музики,

«Гордість закарпатського малярства» до 100-річчя регіональної школи живопису, виставку сучасного образотворчого мистецтва Закарпаття, виставку творів заслуженого діяча мистецтв Гавриїла Глюка, побачити кращі роботи учасників мистецького конкурсу зі стріт-арту, малюнки дітей-аутистів із виставки «Країна кольорів. Діти дощу», фотовиставку репродукцій «Вишиванка в долі та мистецтві закарпатських художників».

Зі святом колектив музею, який очолює Франциск Ерфан, привітав і міський голова Богдан Андрійв. В урочистостях взяли участь народний художник України Володимир Микита, заступник голови облради Василь Дем'янчук, голова Закарпатської організації Національної спілки композиторів України Віктор Теличко, директор Народного літературного музею Закарпаття, поет Василь Густі, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернубук, представники творчої інтелігенції краю, ужгородці та гості міста.

## «РОЛЕР ДРУЗІ-2023» – В УЖГОРОДІ ВПЕРШЕ ПРОВЕЛИ ЗМАГАННЯ НА РОЛИКОВИХ КОВЗАНАХ



Як розповів організатор спортивного заходу, голова ГО «Перша ролер школа в Ужгороді «Ролер друзі» Віктор Камінський, такі змагання в обласному центрі відбулися вперше, відзначив, що старт вийшов успішним.

Планують розвивати роликівий спорт на Закарпатті, щоб у майбутньому наші спортсмени були постійними учасниками всеукраїнських та міжнародних турнірів.

Змагання провели минулої неділі серед дітей 5–8 та 9–14 років, а також дорослих. Визначили вправніших у чотирьох дисциплінах: початковому слаломі, скейт-кросі, стрибках у довжину та висоту.

Рівень учасників був різний: хтось вправніше долав випробовування, а декому дистанція давалася важче. Та коли бракувало майстерності, на перший план виходило велике бажання. Як діти, так і дорослі були заряджені на перемогу, тому викладалися на максимум і боротьба за топ-3 вийшла цікавою й видовищною.

Переможці та призери змагань отримали грамоти, медалі та презенти. З порожніми руками додому не пішов ніхто – усім учасникам на церемонії нагородження вручили подарунки, інформує управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради, за сприяння якого і відбувся захід.

## В ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРІ 150 СПОРТСМЕНІВ ЗМАГАЛИСЯ ЗА «КУБОК УЖГОРОДА З КІКБОКСИНГУ»

У спортивному клубі «ІПОН» протягом двох днів, 20 – 21 травня, змагалися 147 спортсменів різних вікових категорій із Закарпаття та Львівщини, а також кікбоксер із Пряшева (Словаччина). Були представлені команди зі Стрия, Ужгорода, Солотвина, Виноградова, Хуста.

Перед початком змагань організатори подякували захисникам, завдяки яким змогли їх провести. На офіційне відкриття завітав і міський голова Богдан Андрійв, привітав спортсменів, тренерів, побажав перемог та нових спортивних досягнень. Подякував організатору турніру – президенту Закарпатської обласної федерації кікбоксингу WAKO, заслуженому тренеру України Анатолію Перцеву, який уже багато років поспіль розвиває кікбоксинг в Ужгороді та загалом краї.

Прийшли на відкриття Кубку і президент Міжгірської районної федерації кікбоксингу WAKO Василь Готра, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернубук.

Кожній команді-учасниці міський голова Богдан Андрійв вручив пам'ятні кубки, також відзначив вихованця клубу «ІПОН» Максима Патраша, багаторазового переможця всеукраїнських та міжнародних змагань, який нещодавно здобув чергові два «золота» на міжнародному турнірі із кікбоксингу в Угорщині.





В минувшині Ужгорода не було, мабуть, закладу освіти з більш заплутаною історією, ніж у місцевої торговельної школи. Її відкривали й закривали, переводили з однієї будівлі до іншої, змінювали мови й форми викладання, об'єднували чоловічі класи зі жіночими, а потім їх знову роз'єднували. Чого-чого, а стабільності в житті цієї школи майже не було. А чому – розкажемо далі.

Торгівля в житті Ужгорода, як і будь-якого міста, завжди відігравала важливу роль. А грамотні торговці, вважалося, сприяли розвитку економіки. Саме тому в кінці XIX століття тут заснували нижчу промислово-торговельну школу для хлопців, де навчали підмайстрів та помічників торговців. У 1895 році промислове відділення школи мало 6 класів, 5 вчителів та 338 учнів, а торговельне відділення – 3 класи, 2 вчителів і 70 учнів. Напрямок був популярний, адже на вищу освіту кошти тоді мали одиниці, а промислово-торговельна школа дозволяла отримати першу професію за помірну плату (навчання на підмайстра коштувало 1 форинт на рік, на помічника торговця – 5 форинтів на рік).

Аж тут у 1905 році в місті Alsó-Kubín (слов. Dolný Kubín, нині входить до Жилінського краю) почали готувати до закриття вищу торговельну школу – до першого класу просто не набралася необхідна кількість учнів. Який стосунок ця подія мала до тодішнього Унгвара? А такий, що це стало поштовхом до подальшого багаторічного прагнення відкрити таку школу (щось на зразок комерційного училища) в місті. Преса писала, що тут аж ніяк не буде нестачі в студентах, адже 10% населення міста займається торгівлею, потреба у добре навчених молодих продавцях та економістах є стабільно високою. Тож давайте, мовляв, клопотати, аби школу з Кубіна перевели сюди.

Керівництво Унгвара писало листи до Міністерства народної освіти та Міністерства торгівлі Угорщини, а звіди відповідали питанням: на які жертви готове піти місто заради відкриття вищої торговельної школи? Річ у тім, що тоді міста боролися за створення державою навчальних закладів, наприклад, пропонували Міністерству безкоштовні ділянки для зведення споруд школи або брали на себе зобов'язання забезпечувати школу протягом тривалого часу дровами. Саме таких жертв у вигляді часткового співфінансування очікувало міністерство від Унгвара. Влада міста, не маючи відних коштів у бюджеті, закликала місцевих торговців не прогавити шанс, пожертвувати кошти у фонд школи – адже наявність молодих фахівців була вигідна, в першу чергу, саме їм. Але готовність до жертви не допомогла, міністерство вирішило все ж дати школі у Кубіні другий шанс, не переводити її до іншого міста.

Загалом на початок ХХ століття на території Угорщини було 37 вищих торговельних шкіл. Найближчий такий навчальний заклад працював у Гомонні (Гуменному), де навчалися близько 50-ти дітей із Унгвара. Після 1905 року думка про те, що місто теж потребує вищої торговельної школи, не покидала владних кабінетів, постійно обговорювалася в колі інтелігенції та місцевої Торгової палати. Але на конкретні рішення наважилися у дуже непростий час – якраз перед початком Першої світової війни у 1914 році. Вістку у пресі з'явилося оголошення про перший набір та про те, що навчання почнеться вже 1 вересня. Більшість витрат брало на себе місто, сподіваючись на допомогу меценатів і на те, що з часом торговельна школа зможе заробляти на себе сама. Меценати справді знайшлися: Акош Аркі взяв на себе зобов'язання вносити у фонд школи 100 крон щорічно протягом 3-х років, а викладач гімназії Одон Бланар обіцяв жертвувати 20

крон щорічно протягом 3-х років. На заробітну плату вчителям гроші порівну виділяло Міністерство торгівлі й місто. Варто зазначити, що 1 вересня

не мали вибору в професійному навчанні. Запис на ці однорічні курси був дуже активним: 45 дівчат отримали можливість навчатися, 15-ом довелося відмовити. Хлопці



Готель «Паннонія», в якому у 1930-х діяла торговельна школа



Так виглядала колись нинішня вулиця А. Волошина. У третьому від вас будинку ліворуч з 1915 року знаходилася торговельна школа

1914 року вища торговельна школа так і не відкрилася – не мала на той час ані дозвільних документів, ані приміщення, ані учнів. Дозвіл Міністерство народної освіти надало у вересні, вимагаючи, аби місто взяло на себе усі зобов'язання і витрати, а також звело для школи будівлю, що відповідає всім гігієнічним нормам – інакше угоду скасують. Через це відкриття торговельної школи вирішено було перенести на 1915-1916 навчальний рік.

За цей час місто добре підготувалося до вступної кампанії, запросило з Пожоні (Братислави) вчителя тамтешньої вищої торговельної школи Олодара Сіладі на посаду директора, знайшло підходяще приміщення в будівлі публічної школи для хлопчиків на вул. Ракоці (ця будівля на вул. Волошина не збереглася, нині на її місці – будинок № 24). Крім Олодара Сіладі в школі мав працювати ще один вчитель – викладач точних наук Йожеф Бойнок (цього цілком вистачало з огляду на те, що набрали на навчання спершу лише один клас). Річна плата за навчання становила 200 крон, які мали бути сплачені двома частинами. Ще 20 крон становив вступний внесок, платними були і шкільні підручники.

У серпні 1915 року на шпальтах місцевої газети «UNG» вийшла колонка директора новоствореної школи Олодара Сіладі, в якій він описував своє бачення діяльності навчального закладу, а також повідомляв, що вважає за доцільне готувати для роботи в торгівлі не лише юнаків, а й дівчат. Саме тому, мовляв, при школі започатковують однорічні курси комерції для дівчат, а, крім того, школу підмайстрів та вечірні торговельні курси для працюючих дорослих. Ця новина викликала неабияку зацікавленість, адже молоді жінки в ті часи майже

до вищої торговельної школи теж записувалися охоче, дуже швидко був набраний клас із 50-ти учнів.

Навчання студентів першого курсу розпочалося о 8:00 4 вересня 1915 року. Заняття на курсах для дівчат стартували того ж дня пообіді, о 15:00. Якщо хлопцям усі науки викладали вже згадані вище два викладачі, то у дівчат вчителів було більше, окремі запрошені фахівці викладали їм машинопис, скоропис,

вершени Першої світової війни зайняло чехословацьке і французьке військо. Студентам запропонували продовжити навчання у Мукачеві, де в 1920 році теж відкрили торговельну школу. Але через деякий час ужгородці домоглися того, аби військо звільнило будівлю й вища торговельна академія (вже у статусі торговельної академії) продовжила роботу. Хоча, можливо, тут доречніше буде сказати, що вона не продовжила, а розпочала роботу, бо це вже був інший навчальний заклад з руською мовою викладання і новим директором (ним став колишній вчитель гімназії Петро Сметана). На 1921-1922 навчальний рік до підготовчого класу академії приймали як хлопців, так і дівчат, що досягли 13-річного віку та закінчили з хорошим результатом 3 класи школи. До 1 класу академії приймали 14-річних хлопців та дівчат, котрі з хорошим результатом закінчили 4 класи школи. Вступні іспити передбачалися з руської мови, математики та географії. Навчання було платним, коштувало 700 Кч на рік плюс 60 крон реєстраційного внеску.

У 1922 році (за даними з газети «Русській народний голос») місто в особі мера Бачинського підписало зі Шкільним відділом договір про передачу навчального закладу державі, отримавши натомість обіцянку про те, що академія працюватиме в будівлі дівочої школи на набережній, щойно її звільнить Губерніум. Але сталося все не так. У 1925 році було прийняте рішення знову реорганізувати заклад (достеменно причина є невідомою, однак у пресі згадувалося, що через руську мову викладання учнів набирали дуже мало, навчання було недоступним для місцевих угорців та євреїв). 4-річну торговельну академію з руською мовою викладання перевели до Мукачева, де для її потреб була зведена нова будівля, а в Ужгород з Мукачева перевели тамтешню дворічну нижчу торговельну школу з чеською та угорською мовою викладання. У такому статусі школа розпочала 1925-1926 навчальний рік у будівлі словацької школи на Другетовій площі (йдеться про будівлю нинішньої ЗОШ № 2). Директором її став Ярослав Гошек – колишній професор державної торговельної академії в Кошиці.

У щорічниках навчального закладу директор згадував, що

зали в школі, а преса гуділа про те, що рівень знань у місцевих школах явно не відповідає тим оцінкам, які виставляли учням.

У щорічнику за 1933-1934 навчальний рік дирекція зазначала, що кураторія навчального закладу (щось на зразок наглядової ради) звернулася до міської влади з проханням звести для торговельної школи власну будівлю, адже кількох приміщень у словацькій школі закладу було мало. Міська влада погодилася і 21 червня 1934 року прийняла рішення профінансувати будівництво на «міській парцелі за православною церквою на Вербнику». Закінчити будівництво планували до осені 1935 року, аби новий навчальний рік торговельна школа могла розпочати вже в новій домівці. Та, як ми знаємо, позаду православної церкви на нинішній Православній набережній врешті побудували не торговельну школу, а єврейську гімназію. Протягом короткого часу торговельна школа та єврейська гімназія уживалися в одній будівлі. Але згодом торговельну школу перевели до старого готелю «Паннонія», в якому до того працювала деревообробна школа (ця будівля до наших днів не збереглася, на її місці нині – радянська прибудова до пошти).

У 1938 році, після рішення Віденського арбітражу і подальших політичних змін у краї, газета «Kárpáti Magyar Hírlap» писала, що всі викладачі Ужгородської торговельної двокласної школи покинули місто, забравши меблі й обладнання. Нова угорська влада міста вирішила відновити навчальний заклад, дозволивши на це у жовтні 1939 року надало Міністерство освіти Угорщини, порадивши на роль директора викладача з багаторічним стажем Бейлу Чіпека. Вже в листопаді 1939-го оновлений заклад відкрився, але тепер це знову була 4-річна торговельна академія. На основі свідчення про її закінчення молоді люди могли отримати роботу в банках, страхових установах, на залізниці, в портах, податковій службі та митниці, а також у приватних компаніях, адже володіли знаннями бухгалтерії, стенографії, друкування, листування – тобто практичними навичками, затребуваними на будь-якій роботі.

Цікаво, що в той період класи знову розділили на чоловічі та жіночі. А оскільки сформували їх досить багато (4 чоловічих та 4 жіночих), перед дирекцією знову постало питання про окрему будівлю. У 1940 році міська управа вже звільнила стару будівлю ратуші (нині там працює Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ на вул. Капітульній) й облаштувалася у споруді фінансового уряду (нині це ЗОШ № 9 на пл. Петєфі). Тож було вирішено, що будівлю ратуші відремонтують і нададуть у користування торговельній академії. Навесні 1941-го навчальний рік продовжили вже в новій домівці. Працював там навчальний заклад аж до кінця жовтня 1944 року, коли через Ужгород пройшов фронт Другої світової війни. Згодом на його основі був створений Технікум радянської торгівлі – ще одна форма торговельної школи. Тепер ви зрозуміли, чому на початку цієї статті було написано про навчальний заклад із найзаплутанішою історією? Вона справді заплутана, однак варта того, аби в ній розібратися, адже це наша історія.



Фото випускників та викладацького складу торговельної школи 1928 року

правила листування угорською та німецькою мовами, каліграфію, бухгалтерію, географію й товарознавство.

Перший набір хлопців-студентів після 4-х років навчання ледве устиг скласти випускні іспити, як вищу торговельну школу закрили. Будівлю, в якій працювала школа, по за-

молодь доволі несерйозно ставилася до свого навчання, обирала торговельну школу для вступу тоді, коли не вдавалося вступити до вчительських і духовних семінарій. У 1931 році вступ до школи й узагалі супроводжувався скандалом: під час іспитів відсіяли 35 із 45 охочих навчатися. «Це катастрофа!», – ка-

«Про Захід» Тетяна ЛІТЕРАТИ

Ветерани садівничого товариства "Зірниця" глибоко сумують з приводу смерті відомого на Закарпатті аграрника – **Володимира Івановича Фертюка** та висловлюють сердечні співчуття його родині.  
 Голова товариства "Зірниця" **Василь Ковач**

Колеги по роботі, друзі й сусіди відомого в області аграрника **Володимира Івановича Фертюка** глибоко сумують з приводу його раптової смерті та висловлюють щирі співчуття родині покійного.

**Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств від 17 по 23 травня пішли із життя 17 УЖГОРОДЦІВ:**

- Баландяк Габор Миколайович 1951 р.н.
- Ходкевич Геннадій Михайлович 1964 р.н.
- Тищенко Людмила Олексіївна 1937 р.н.
- Мокшайт Жанна Іванівна 1979 р.н.
- Могиленко Володимир Іванович 1957 р.н.
- Пилипко Марія Василівна 1944 р.н.
- Болонкін Олександр Володимирович 1963 р.н.
- Синько Віктор Миколайович 1990 р.н.
- Кудрич Лідія Павлівна 1952 р.н.
- Андріяк Павліна Іванівна 1954 р.н.
- Пилип Василь Васильович 1980 р.н.
- Подорога Катерина Дмитрівна 1948 р.н.
- Антоновна Ганна Юріївна 1938 р.н.
- Матей Жолт Золтанович 1976 р.н.
- Гончаренко Олександр Андрійович 1952 р.н.
- Ошовська Валентина Олександрівна 1936 р.н.
- Фаркаш Тамара Іванівна 1991 р.н.

**ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...**

**В УЖГОРОДІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ,**

**скоєних радянським тоталітарним режимом**

До пам'ятного знаку жертвам політичних репресій у сквері Героїв Майдану квіти та запалені лампадки 21 травня поклали представники обласної та міської влади, крайової організації Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих, священнослужителі, містяни. Пам'ять усіх репресованих вшанували хвилиною мовчання.



У церемонії вшанування взяли участь і міський голова Богдан Андрійв та начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Ала Чернубук. Нащадком радянського тоталітарного режиму, що переслідував носіїв ідеї української державності, репресував українське селянство, творчу еліту й духовенство, нині є росія, яка розв'язала загарбницьку війну проти України. Після повномасштабного вторгнення терор і політичні переслідування стали страшною реальністю для багатьох українців, чії міста і села окупував агресор. Тож маємо зробити все можливе, щоб не допустити повторення терору і політичних репресій у майбутньому.

**ЇХНЯ ЗБРОЯ – МУЗИКА**

Концертний військовий оркестр Державної спеціальної служби транспорту виступив минулої суботи в Ужгороді на площі Театральній.

«Для нас зараз головне завдання – підтримати наших співвітчизників. Ми – нація співучих і сильних духом людей. Разом йдемо до нашої перемоги! Разом переможемо ворога. Українська пісня – це бездонна душа українського народу, це його слава. І доки ми співаємо, нас не перемогти», – сказав начальник військового оркестру Богдан Задорожний.

Музиканти під його керівництвом виступають перед військовими, пораненими, що проходять реабілітацію, звільненими з полону, цивільним населенням. Напередодні, приміром, виступали у Тячеві, а взагалі у межах музичного турне планують відвідати усі регіони України. Головна мета таких виступів – підняти бойовий і моральний дух військовослужбовцям та місцевим жителям, подарувати гарний настрій та позитив, чого так не вистачає нам всім у щоденних воєнних буднях.



**УВАГА, НАФТОПРОВІД ТА НАФТОПРОДУКТОПРОВІД! АТ "Укртрансфат" доводить до відома власників та користувачів земельних ділянок Берегівського, Мукачівського, та Ужгородського районів Закарпатської області, що територією вказаних районів проходить система магістральних нафтопроводів та магістральних нафтопродуктопроводів (далі – магістральних трубопроводів) умовним діаметром від 250 мм до 1200 мм (Таблиця 1):**

Таблиця 1. Райони проходження магістральних трубопроводів

Назва магістрального нафтопроводу, нафтопроводу, магістрального нафтопродуктопроводу	Умовний діаметр	Ширина охоронної зони, м (з обох боків від осі)	Область	Район
Магістральний нафтопровід «Броди-Держжордон»	500, 700	150	Закарпатська	Мукачівський
			Закарпатська	Ужгородський
Магістральний нафтопровід «Відгалуження на Угорщину»	700	150	Закарпатська	Ужгородський
Магістральний нафтопродуктопровід «Самара-Західний напрям» Ділянка 43»	500	100	Закарпатська	Ужгородський
	300	75	Закарпатська	Берегівський
			Закарпатська	Берегівський

Згідно з Законом України «Про правовий режим земель охоронних зон об'єктів магістральних трубопроводів» від 17 лютого 2011 року № 3041-VI для забезпечення безпечної експлуатації та виключення можливості uszkodження об'єктів магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів, встановлюються охоронні зони вздовж магістральних трубопроводів з обох боків (ширина охоронної зони зазначена в таблиці 1). На багатокілометрових магістральних трубопроводах охоронні зони визначаються від осі крайніх магістральних трубопроводів у розмірі, встановленому для найбільшого умовного діаметра серед всіх ниток.

Земельні ділянки, розташовані в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, не вилучаються у їх власників або користувачів, а використовуються з обмеженнями, встановленими вказаним Законом та іншими нормативно-правовими актами. Будівельні, ремонтні, земляні, геологорозвідувальні, бурові, вибухові, гірничі та днопоглиблювальні роботи на земельних ділянках, а також всі інші роботи, пов'язані з розробкою ґрунту на глибину більше 30 сантиметрів на таких земельних ділянках, проводяться лише на підставі письмового погодження з підприємствами магістральних трубопроводів.

До загальних обмежень, що діють в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів незалежно від внутрішніх зон безпеки,

належить заборона:

- пошкоджувати та розбирати об'єкти магістральних трубопроводів;
- розбирати та руйнувати водопропускні, берегоукріплювальні, земляні, протиерозійні, протипожежні та інші споруди, що захищають об'єкти магістральних трубопроводів від руйнування, а також прилеглі території від аварійного витікання продукту, що транспортується магістральним трубопроводом;
- перемішувати, руйнувати та пошкоджувати в будь-який спосіб знаки закріплення магістральних трубопроводів на місцевості, пошкоджувати або руйнувати лінійну частину

цих трубопроводів, засоби електрохімічного захисту від корозії, запірну арматуру, засоби технологічного зв'язку і лінійної телемеханіки, інші складові магістральних трубопроводів;

- кидати у водні об'єкти якорі, проходити із закинутими якорями, ланцюгами, лотами, волокушами і тралями;
- проникати на об'єкти магістральних трубопроводів, відчиняти люки, хвіртки і двері підсилюючих пунктів кабельного зв'язку, що не обслуговуються, огорож вузлів лінійної арматури, станцій катодного і дренажного захисту, лінійних і оглядових колодязів та інших лінійних споруд, відкривати і закривати запірну арматуру, вимикати і вмикати засоби зв'язку, енергозабезпечення, автоматики і телемеханіки магістральних трубопроводів;
- перешкоджати проїзду аварійної та спеціальної техніки підприємств магістральних трубопроводів.

До особливих обмежень, що встановлюються в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів залежно від категорії зон безпеки, належать:

**а) у першій категорії зони безпеки охоронних зон магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів крім заборони діяльності, встановленої як загальні обмеження, а також заборон для другої та третьої категорій зон безпеки, забороняється також:**

- будувати автомобільні дороги та залізничні колії, що проходять паралельно до магістраль-

ного нафтопроводу, нафтопродуктопроводу крім випадків спорудження відомчих технологічних доріг підприємств магістральних трубопроводів;

- влаштовувати звалища, виливати розчини кислот, солей та лугів, а також інших речовин, що спричиняють корозію;
- висаджувати багаторічні насадження;
- зберігати сіно та солом, розміщувати пересувні пасіки;

**б) у другій категорії зони безпеки охоронних зон магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів, крім заборони діяльності, встановленої як загальні обмеження, а також заборон для третьої зони безпеки, забороняється також:**

- будувати житлові будинки, виробничі чи інші будівлі та споруди, громадські будівлі;
- розміщувати автозаправні та автогазозаправні станції і склади пально-мастильних матеріалів;
- будувати гаражі та автостоянки, дачні і садові будинки та господарські споруди;
- розміщувати спортивні майданчики, стадіони, ринки, зупинки громадського транспорту, організовувати заходи, пов'язані з масовим скупченням людей;
- будувати огорожі для відокремлення земельних ділянок приватної власності, лісових ділянок, садів, виноградників тощо;
- розбивати польові стани і тавори для худоби, розміщувати стаціонарні пасіки;

**в) у третій категорії зони безпеки охоронних зон магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів, крім заборони діяльності, встановленої як загальні обмеження, забороняється також:**

- розводити вогонь і розміщувати відкриті або закриті джерела вогню без погодження з підприємствами магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів;
- облаштовувати цвинтарі, скотомогильники;
- переорювати (руйнувати) під'їзні шляхи та відомчі технологічні дороги до магістральних нафтопроводів та нафтопродуктопроводів.

**Підприємства магістральних трубопроводів під час виконання капітальних та інших планових робіт з метою забезпечення безаварійної експлуатації магістральних трубопроводів без оформлення речових прав на земельні ділянки мають право:**

- облаштовувати під'їзні шляхи та пересуватися будь-якими видами транспорту і спеціальної техніки на об'єкти магістральних трубопроводів для їх технічного обслуговування, проведення ремонтних робіт згідно із

схемами під'їздів, погодженими з власниками або користувачами земельних ділянок;

- копати шурфи на земельних ділянках, розташованих в охоронних зонах об'єктів магістральних трубопроводів, для перевірки якості ізоляції об'єктів магістрального трубопроводу і стану засобів їх електрохімічного захисту від корозії та проводити інші земляні роботи, необхідні для забезпечення нормальної експлуатації об'єктів магістрального трубопроводу, за умови повідомлення про це власників або користувачів земельних ділянок не менш як за три дні до початку робіт та приведення цих земельних ділянок у стан, придатний для подальшого використання за призначенням;
- здійснювати технологічну розсітку (облаштовувати просіку) від чагарників та деревостанів лінійної частини магістральних трубопроводів до 10 метрів від їх осі з кожного боку з метою запобігання негативній дії шкідливих факторів на магістральні трубопроводи та з метою захисту лісів без попереднього погодження з лісокористувачами та відповідними органами нагляду і контролю.

Траса нафтопроводу та нафтопродуктопроводу постійно контролюється службою безпеки АТ «Укртрансфат».

**ПАМ'ЯТАЙТЕ! Згідно зі ст. 292 Кримінального кодексу України пошкодження або руйнування магістральних нафто-, газо- та нафтопродуктопроводів, відводів від них, а також технологічно пов'язаних з ними об'єктів, споруд, засобів автоматики, зв'язку, сигналізації, якщо це призвело до порушення нормальної роботи зазначених трубопроводів або спричинило небезпеку для життя людей, карається штрафом до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до п'яти років, або позбавленням волі на строк до п'яти років.**

Шановні громадяни! Магістральний нафтопровід та нафтопродуктопровід є власністю держави. Посадові особи або громадяни, які виявили пошкодження об'єктів магістральних трубопроводів або вихід (витікання) продукту з нього, зобов'язані негайно повідомити про це підприємство магістральних трубопроводів, центральний орган виконавчої влади з питань захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та цивільного захисту, Міністерство внутрішніх справ України або місцевий орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування.

При виявленні пошкодження необхідно негайно повідомити диспетчера АТ «Укртрансфат» за телефоном (050) 353-70-40, (067) 445-85-30 (цілодобово). Про узгодження робіт в охоронній зоні звертатись за адресою: 01010, м. Київ, вул. Князів Острозьких 32/2, АТ «Укртрансфат».

Адміністрація АТ «Укртрансфат»

ГОРОСКОП

ОВЕН

Намагайтесь уникати драгівливості, яка може негативно позначитись на взаєминах. Аби позбутися настірливих негативних думок, навантажте себе корисними і цікавими справами.



ТЕЛЕЦЬ

Щоб гарний настрій супроводжував вас цілий тиждень, відмовтеся від спілкування з людьми, які можуть його зіпсувати: не давайте їм підживлюватися вашою енергією.



БЛИЗНЯТА

Період спокою й утихомирення, коли схвалюються не активні дії, а споглядання і роздуми. Навколишній світ доведеться приймати таким, який він є, – це дозволить відновити сили, що вичерпуються.



РАК

Активні дії не дадуть позитивних результатів, тож братися до важливої роботи зирки не радять. Доробіть те, що залишилося від попередніх справ, – тепер вам вдасться легко і швидко все завершити.



ЛЕВ

Зирки рекомендують провести роботу над помилками – як у професійній діяльності, так і в особистому житті: усвідомивши причини помилок, ви зумієте виправити їх або уникнути надалі.



ДІВА

Максимум уваги приділіть роботі: зосередившись тільки на ній, зможете одержати приголомшливі результати. Краше менше говорити, а більше слухати, що кажуть інші.



ТЕРЕЗИ

Вкрай важливо звернути увагу на здоров'я – до того ж організм сам підкаже, на що саме. Головне – не ігнорувати сигнали, які він надсилає.



СКОРПІОН

Завдяки інтуїції вдасться знайти відповідь на важливе життєве або професійне запитання, яке давно не дає вам спокою, – скористайтесь сприятливим моментом.



СТРИЛЕЦЬ

Найкращі ліки від можливого поганого настрою цього тижня – щирі розмови з однодумцями, спілкування з приємними людьми, що заряджає позитивною енергетикою.



КОЗОРІГ

Успіх чекає на тих, хто не тільки зуміє грамотно розпланувати тиждень, а й буде ретельно стежити за виконанням кожного пункту плану. Неорганізованість і розхлябаність – під заборону.



ВОДОЛІЙ

Період апатії, лінощів, які можуть здолати навіть найактивніших, працьовитих людей. Його бажано провести в спокої, на самоті, замінюючи дії роздумами.



РИБИ

Поганий настрій може цього тижня негативно позначитися на продуктивності праці – тому настрій треба всіляко підвищувати. Небажано постійно тримати в голові неприємні спогади.



АНЕКДОТИ

У нашому вегетаріанському кафе офіціант за невеличку плату може не тільки збігати вам за шашликом, але і професійно замаскувати його в листях салату.

Прикро, коли кіт цілими днями жере, спить, нічого не робить, а дружина його любить...

Люди вважають себе неповторними і при цьому вірять у колективні гороскопи.

– Софочка! Я у вас закохався!

– Ех, Фіма, даремно ви себе так не бережете...

У радянській їдальні:

– А супи які є?

– Є лише один. Гороховий розсолник.

– Це ж два різні супи.

– Тепер один, нам кастрюля була потрібна.

Чоловіка потрібно вибирати

так, щоб не було соромно перед попереднім.

На планірці начальник:

– Знаю, що нічим, але все ж таки постарайтеся мене зрозуміти.

Після чергової сварки Роза каже:

– Сьомо, збирай свої речі і котися

до всіх чортів!

Семен схопив, що потрапило під руку, і – за двері. Вже з балкона вона продовжує сваритися:

– І щоб ти все життя мучився!

– Розо, я тебе не розумію: то ти мене женеш, то знову хочеш, щоб я повернувся.

Практично кожна людина у дитинстві потихеньку зачиняла дверцята холодильника, щоб побачити, в який момент там гасне світло.

– Давай ще по одній і – до тебе. ...Бо в мене вдома чоловік.

– Не пий більше, я твій чоловік.

Усі стверджують, що більшість пенсіонерів у нас небагаті люди. Але суми, які вони витрачають на придбання різної дурниці у шахраїв, чесно кажучи, шокують.



ЧОП'СЬКА МІСЬКА РАДА повідомляє про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до проекту містобудівної документації «Детальний план території для будівництва та обслуговування об'єктів промисловості за межами населеного пункту с. Тисашвань Чопської міської територіальної громади Ужгородського району Закарпатської області», розробляється відповідно до рішення тридцять першої сесії восьмого скликання Чопської міської ради від 04 серпня 2022 року № 21. Ознайомитися із Заявою можна на офіційному веб-сайті Чопської міської ради за адресою <http://chop-rada.gov.ua>

Заявлення і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту детального плану території подаються до Чопської міської ради.

Юридична адреса: 89502, м. Чоп, Закарпатська область, вул. Берез 2, тел./факс: 71-12-42, 71-19-90, E-mail: [chop@carpathia.gov.ua](mailto:chop@carpathia.gov.ua)

Відповідальна особа: Зазулич Ірина Володимирівна. Строк подачі зауважень триватиме 15 днів.

СВАЛЯВСЬКА МІСЬКА РАДА оголошує про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті детального плану території та стратегічної екологічної оцінки проекту документа державного планування

ПОВНА НАЗВА ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ Містобудівна документація «Зміни до детального плану території з метою визначення планувальної організації та розвитку території, уточнення положень генерального плану територіальної громади, для території по вул. Духновича 2/2 в м. Свалява»

Мета розробки детального плану території – визначити основні параметри забудови в межах проєктованої території для реконструкції існуючої нежитлової будівлі (гаражів) під заклад торгівлі та відведення земельної ділянки для нового будівництва відкритої автостоянки тимчасового зберігання легкових автомобілів.

Проект розроблено на підставі до рішення тридцять третьої сесії восьмого скликання Свалявської міської ради від 30 листопада 2022 року № 985 та завдання на проєктування.

Замовник містобудівної документації – Свалявська міська рада.

Розробник проекту детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку ФОП – Зазулич С.І.

ОРГАН, ЩО ПРИЙМАТИМЕ РІШЕННЯ ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ – Свалявська міська рада.

ПЕРЕДБАЧУВАНА ПРОЦЕДУРА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ

Дата початку та строки здійснення процедури: громадське обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня їх оприлюднення – 26 травня 2023 року на Веб-сайті Свалявської міської ради: <https://svalyavska-gromada.gov.ua/> та триватиме до 27 червня 2023 року.

СПОСОБИ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ

Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до звіту із стратегічної екологічної оцінки та проекту документа державного планування. Усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє.

ДАТА, ЧАС І МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ЗАПЛАНОВАНИХ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ 27 червня 2023 року о 14.00 годині в приміщенні Свалявської міської ради за адресою: пл.Головна, 1, м.Свалява, Закарпатська область, 89300, тел. +380504963835. Строк подання зауважень і пропозицій до 27 червня 2023 року.

Ознайомитися з проектом Детального плану та звітом про стратегічну екологічну оцінку можна в міській раді.

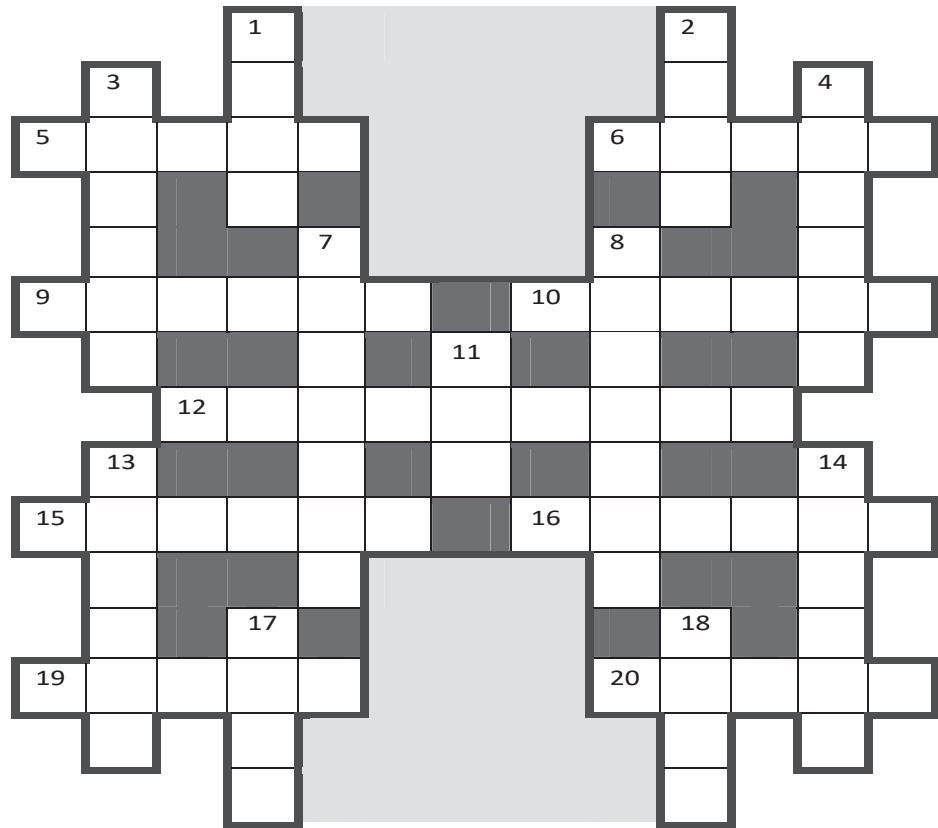
ОРГАН, ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ, ЙОГО ПОШТОВА ТА ЕЛЕКТРОННА АДРЕСИ ТА СТРОКИ ПОДАННЯ ЗАУВАЖЕНЬ І ПРОПОЗИЦІЙ

Зауваження і пропозиції до Звіту із стратегічної екологічної оцінки, проекту Детального плану території подаються до Свалявської міської ради, за адресою: пл.Головна,1, м.Свалява, Закарпатська область, 89300, тел. +380504963835. Строк подання зауважень і пропозицій до 27 червня 2023 року.

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ТРАНСКОРДАОННИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ щодо проекту документа державного планування відсутня.

КРОСВОРД «ДЕЩО ПРО МОВУ»

До Дня слов'янської писемності та культури, який в Україні відзначають 24 травня



По горизонталі: 5. «Мова – то серце народу; гине мова, гине ...» (І. Огієнко). 6. «... вмирають не від інфаркту; спочатку їм відбирає мову» (Ліна Костенко). 9. Пестливо до слова «мама». 10. Слово або словосполучення, яке підкреслює одну з ознак певного предмета. 12. Наука, що вивчає будову мови, форми слова, речення і словосполучення. 15. Те саме, що мовний зворот, фраза, цитата або афоризм. 16. «Коли забудеш рідну мову, забудеш душу ти свою» (автор? Володимир ...). 19. «Ну що б здавалося ...? ... та голос – більш нічого. А серце б'ється, ожива, як їх почує!» (Т. Шевченко). 20. Українська лайка: «А щоб тобі ... на ногу наступила».

По вертикалі: 1. «Мова – це кров, що оббігає тіло нації. Виточи ... – умре нація» (Юліан Дзерович). 2. «Забудеш рідний ... і мову – твоє коріння всохне» (П. Тичина). 3. Призабуте слово, що вживається, як лайливе, в значенні: нероба, негідник, гульвіса, ледар. 4. Головний член речення. 7. Те саме, що азбука, абетка. 9. П'ята буква грецького алфавіту, пишеться, як наше прописне «Е». 11. «Мова, наша мова – мрійнику – ...-птиця, грішнику – спокута, спраглому криниця» (Ю. Рибчинський). 13. Один з братів, засновників слов'янської писемності. 14. «Мова росте елементарно, разом з душою народу» (автор? Іван ...). 17. «Дивуєшся дорожності мови нашого народу: в ній що не ..., то подарунок, все крупно, зернисто, як самі перла» (М. Гоголь). 18. «А мова – це ... народу, народ без мови – не народ» (В. Сосюра).

Підготував Мар'ян Слоцький

ВІДПОВІДІ. По горизонталі: 5. Народа. 6. Нації. 9. Мамуля. 10. Мамуля. 11. Епїтет. 12. Граматика. 13. Кирило. 14. Ф. 15. Сосюра. 16. Слово. 17. Звук. 18. Душа. По вертикалі: 1. Кров. 2. Край. 3. Лайлак. 4. Підмет. 7. Адаптив. 9. Епїтет. 11. Жар.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •
АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: [gazeta.uzhgorod@gmail.com](mailto:gazeta.uzhgorod@gmail.com)
Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
У Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910.
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 816.
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів.
• Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.
• Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами.
• Передплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.